

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою громадянина України Гайдамаки Віктора Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“

м. К и ї в
5 жовтня 2021 року
№ 144-2(II)/2021

Справа № 3-138/2021(307/21)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого, доповідача,
Головатого Сергія Петровича,
Лемака Василя Васильовича,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою громадянина України Гайдамаки Віктора Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–XII (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 16, ст. 200) зі змінами, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких

інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–XII (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Сліденка І.Д. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – громадянин України Гайдамака Віктор Васильович – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину третю статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–XII зі змінами (далі – Закон № 796), статті 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–XII зі змінами (далі – Закон № 2262).

Згідно з частиною третьою статті 59 Закону № 796 особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія по інвалідності обчислюється відповідно до Закону № 796 або за бажанням таких осіб – з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

Відповідно до статті 11 Закону № 2262 умови, норми і порядок пенсійного забезпечення військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за Законом № 2262, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, визначаються Законом № 796 і Законом № 2262.

За статтею 21 Закону № 2262 пенсії по інвалідності військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за Законом № 2262, призначаються в таких розмірах:

а) особам з інвалідністю внаслідок війни I групи – 100 процентів, II групи – 80 процентів, III групи – 60 процентів відповідних сум грошового забезпечення (заробітку);

б) іншим особам з інвалідністю I групи – 70 процентів, II групи – 60 процентів, III групи – 40 процентів відповідних сум грошового забезпечення (заробітку).

Автор клопотання стверджує, що частина третя статті 59 Закону № 796, статті 11, 21 Закону № 2262 не відповідають статтям 3, 8, 9, 16, 17, 19, 22, 55, пунктам 1, 6 частини першої статті 92, частинам другій, третій статті 124, частині першій статті 129, статтям 147, 150, 151² Конституції України.

На підтвердження своєї позиції Гайдамака В.В. посилається на окремі положення Конституції України, Закону № 796, Закону № 2262, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, а також на постанову Великої Палати Верховного Суду від 21 квітня 2021 року.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (частина перша, пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим

статтями 55, 56 цього закону, та якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду) (абзац перший, пункт 1 частини першої статті 77).

2.1. Проаналізувавши конституційну скаргу та додані до неї матеріали, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що Гайдамака В.В. фактично порушує питання належного застосування судами, а також відповідними органами Пенсійного фонду України оспорюваних положень Закону № 796, Закону № 2262, які стосуються, зокрема, порядку нарахування пенсій особам, які брали участь у ліквідації Чорнобильської катастрофи.

Однак вирішення питання застосування судами законів України не належить до повноважень Конституційного Суду України. Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі юридичних норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм з метою їх застосування до конкретного випадку є складовою правозастосування і не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали Конституційного Суду України від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016, Ухвала Великої палати Конституційного Суду України від 19 червня 2018 року № 39-у/2018).

Таким чином, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі.

2.2. Із аналізу конституційної скарги вбачається, що суб'єкт права на конституційну скаргу не погоджується з постановою Великої Палати Верховного

Суду від 21 квітня 2021 року, прийнятою у справі за позовом Шабельника М.В. до Головного управління Пенсійного фонду України в Харківській області про визнання бездіяльності протиправною, зобов'язання вчинити певні дії та стягнення суми несплаченої йому частини пенсії та осіб, які приєдналися до його апеляційної скарги (у тому числі автор клопотання), що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Закону № 796, Закону № 2262 в контексті вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Крім того, до конституційної скарги не додано матеріалів, які містили б інформацію про перебіг розгляду справи Гайдамаки В.В. у судах, зокрема відомості, що він вичерпав усі національні засоби юридичного захисту у своїй справі.

Отже, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою громадянина України Гайдамаки Віктора Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ зі змінами, статей 11, 21 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших

осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–ХІІ зі змінами на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**